

Betrokkenheids- en stembeleid

Uit een Europese richtlijn (Shareholder Right Directive II, SRD II) volgt dat pensioenfondsen in beleid moeten vastleggen en publiceren hoe zij zich opstellen als betrokken aandeelhouder. In dit document geven wij hier invulling aan.

Betrokkenheidsbeleid (engagement)

Bij engagement gaat een pensioenfonds in gesprek met de top van een onderneming om het bedrijf aan te sporen aanpassingen in de strategie of governance door te voeren teneinde meer maatschappelijk verantwoord te opereren.

Provisum heeft de engagement activiteiten via haar vermogens- en fiduciair beheerder, Anthos Fund & Asset Management (AFAM), uitbesteed aan Sustainalytics. Sustainalytics voert de dialoog met ondernemingen (zowel bij het directe mandaat als bij bedrijven in de beleggingsfondsen), waarbij wordt samengewerkt met andere aandeelhouders. Het belangrijkste doel van deze dialoog is om maatschappelijke problemen aan de orde te stellen en de ondernemingen aan te sporen negatieve maatschappelijke impact op te lossen. Daarnaast worden er door Sustainalytics engagement activiteiten op thema's uitgevoerd. Het fonds heeft hierbij in eerste instantie aansluiting gezocht bij de thema's die AFAM reeds benoemd had, te weten klimaatverandering, mensenrechten en verantwoord ondernemen.

Stembeleid

Beleggingsfondsen

Het fonds belegt voor de helft van de portefeuille niet direct in aandelen, maar via minderheidsbelangen in beleggingsfondsen. Omdat het fonds participant is in het beleggingsfonds en niet de juridisch eigenaar van de aandelen die het beleggingsfonds aanhoudt, kan het fonds geen eigen stembeleid toepassen, maar sluit het aan bij het stembeleid van de aandelenmanager. Provisum heeft daarom zes toetsingscriteria, waaronder het hebben van een stembeleid en engagementbeleid, opgesteld om de beleggingsfondsen te toetsen op hun verantwoord beleggingsbeleid. De vermogensbeheerder zal alleen in een beleggingsfonds beleggen als aan deze 6 criteria wordt voldaan. Uitzonderingen zijn mogelijk, mits deze na overleg met en vervolgens door de Beleggingscommissie zijn goedgekeurd. Daarnaast worden de beleggingsfondsen beoordeeld op basis van de PRI-assessment scores. Het stem- en engagementbeleid van de beleggingsfondsen maken deel uit van de score. Voor meer details wordt verwezen naar het [Beleid verantwoord beleggen](#) en de [Rapportages verantwoord beleggen](#) op deze [website](#).

Mandaat

De andere helft van het aandelenbezit wordt belegd middels een mandaat onder management van State Street. Het fonds heeft er voor gekozen om redenen van omvang van het mandaat, kosten en efficiency om het [stembeleid](#) van State Street te volgen. Hierover wordt per kwartaal gerapporteerd op de website van het fonds.

Relatie fiduciaire vermogensbeheerder, aandelenmanagers

Het fonds maakt gebruik van een fiduciaire vermogensbeheerder. Bij deze uitbesteding staan de lange termijn pensioenverplichtingen van het fonds centraal bij de beleggingsbeslissingen en -strategie. In het contract met de vermogensbeheerder zijn stringente afspraken gemaakt over de selectie van de aandelenmanagers (beleggingsfondsen en mandaat), waarvan de ESG-criteria onderdeel uitmaken. Er zijn eveneens heldere afspraken met bewaking middels SLA's over periodieke financiële en niet-financiële rapportages met de daarbij door het fonds geselecteerde benchmarks. De prestaties van de aandelenmanagers worden jaarlijks beoordeeld op basis van geleverde beleggingsresultaten, kosten en ESG-criteria. De fiduciaire vermogensbeheerder wordt tenminste eenmaal in de drie jaar uitgebreid beoordeeld. Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats van de voortgang van de besproken verbeteringspunten.

De uitbesteding van het vermogensbeheer volgt de richtlijnen van het uitbestedingsbeleid van het fonds. Onderdeel van dit beleid is dat uitvoerder een adequate eigen integriteitsregeling en gedragscode heeft die voldoen aan de eisen van het fonds. De sleutelfunctie compliance van het fonds rapporteert periodiek hierover.

De looptijd van de overeenkomst met de Fiduciair beheerder is voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 6 maanden.

Rapportage en verantwoording

In het jaarverslag wordt gerapporteerd over het gevoerde ESG-beleid. Daarnaast wordt er uitgebreid verslag gedaan over het beleid en resultaten van het verantwoord beleggen in het document "Beleid verantwoord beleggen en rapportage over 20xx", dat evenals het jaarverslag gepubliceerd wordt op de website van het fonds.

Het beleid inzake verantwoord beleggen wordt elk jaar geactualiseerd.

Lange termijn verplichtingen

Vanuit het prudent person beginsel (waarmee bedoeld wordt dat er 'als een goed huisvader' belegd moet worden) dient het bestuur aan te tonen dat de beleggingsstrategie in lijn is met de lange-termijn verplichtingen die het pensioenfonds heeft. Voor de vaststelling van het beleggingsbeleid maakt het bestuur gebruik van een asset-liability management (ALM)-studie. Het bestuur is zo in staat om de gevolgen van de verschillende varianten van beleggingsbeleid in beeld te brengen. Op basis hiervan bepaalt het bestuur een beleggingsbeleid dat is afgestemd op de ambitie, risk appetite en beleggingsfilosofie van het fonds en het profiel en de looptijd van de lange termijn verplichtingen. Het fonds maakt onderscheid tussen de matchingportefeuille en de returnportefeuille. De verdeling tussen de matching- en returnportefeuille wordt zo gekozen, dat een gewenste verhouding tussen rendement en risico van de gehele portefeuille ontstaat. De matchingportefeuille heeft als doel om het renterisico van de balans gedeeltelijk af te dekken en de waardeontwikkeling van de verplichtingen te volgen. De returnportefeuille heeft als doel indexatiepotentieel te creëren. Voor een meer uitgebreide uiteenzetting van het beleggingsbeleid wordt verwezen naar het document "Verklaring inzake de beleggingsbeginselen" op de website van het fonds.